

Poddaní a jejich hejtman: Panství Točnick, Zbiroh a Králův Dvůr pod správou Samuela Ignatia de Bois (1670–1690)

Abstrakt

Diplomová práce se zaměřuje na vztah poddaných a vrchnosti, která je v daném případě reprezentována hejtmanem Samuelem Ignatiem de Bois. Ten vykonával správu panství Točnick, Zbiroh a Králův Dvůr od roku 1670 až do své smrti v roce 1690. Z období dvou dekád jeho správy se zachovalo množství archivního materiálu, na kterém je možné studovat, v jakých situacích docházelo k interakci poddaných s vrchností, a jak tato setkání probíhala. Práce je vystavěna na třech hlavních tématech: evidence poddaných, osazování pustých hospodářství a propouštění poddaných. Ke každému z těchto témat byly analyzovány relevantní prameny a na jejich základě vystavěna dosažená zjištění. Mezi hlavní prameny patří zejména soupisy poddaných, korespondence hejtmana a České komory, pozemkové knihy a bohatý spisový materiál zbirožského velkostatku. Mezi hlavní zjištění práce patří popsání mechanismů zhostního řízení, způsob evidence poddaných a cestou, jakou se hejtman snažil obsadit pustá stavení. Ve všech těchto případech je identifikován nejen tlak hejtmana na jím prosazované řešení, ale také protitlak, který mohli vyvinout buď samotní poddaní, anebo (často na jejich popud) též česká komora. Metodologickým východiskem je zde mikrohistorický přístup ve svých variacích, a to s přihlédnutím k nejnovější literatuře v oboru, rovněž je k tématu přistupováno historicko-antropologickou perspektivou.